
Činoherní čtení

Ve Smečkách 26, Praha 1

KVĚTEN 2009

JAROMÍR DULAVA

získal za roli Předsedy v Ptákovině Cenu Alfréda Radoka.

ČINOHERNÍ KLUB SE STAL DIVADLEM ROKU 2008.

Ceny Alfréda Radoka za rok 2008

14. března udělila Nadace Cen Alfréda Radoka v Divadle Kolowrat výroční divadelní ceny za rok 2008.

Činoherní klub byl poctěn titulem **Divadlo roku** a **Jaromír Dulava** získal za roli Předsedy v Kunderově *Ptákovině* cenu za **mužský herecký výkon**.

„Divadlo, které je tím nejlepším důkazem, že kontinuita práce celého tvůrčího souboru a trvání na uměleckém programu se vyplácí. Profesionalita, dramaturgie s nápadem i vkusem a kouzlo živého, uvolněného, ale výrazově přesného herectví.“

Kamila Černá, Svět a divadlo 2/2009

„Oblíbené divadlo nejen mé odcházející generace, ale i řady generací dalších, takže pro mě to není jen ‚divadlo roku‘. Ocenění si zaslouží schopností udržovat povědomí kontinuity, opřené o základní divadelní hodnoty – herce, text, režii, která není narcistní – i schopností aktuálních proměn.“

Jana Patočková, Svět a divadlo 2/2009

*„Občas se stane, že osobní názor je roven objektivnímu faktu. Jako tady: **Jaromír Dulava** je velký herec. (...) Umí vyjádřit protichůdné, dramatické stránky jednoho charakteru: tentokrát jde o něžně brutálního, naivního sadistu a vychytralého blba.“*

*Karel Král,
Svět a divadlo 2/2009*

Milan Kundera – PTÁKOVINA

V kategorii *Inscenace roku* bylo nejvýše oceněno *Obłudarium* Divadla bratří Formanů, **Ptákovina** Milana Kundery obsadila 7.-10. místo. **Ondřej Vetchý** se s rolí Ředitele v *Ptákovině* zařadil v anketním žebříčku na 5.-7. místo a **Marika Procházková** v roli Růženy na 5.-13. místo. Scénograf *Ptákoviny*, **Luboš Hrůza**, byl mezi těmi, kteří figurovali mezi jmenovanými výtvarníky v kategorii *Scénografie*.

„(...) Nové uvedení Ptákoviny starý politický nátěr stírá a nechává vystoupit obecnějším tématům Kunderovy hry – třeba očistnému smíchu nad tím, jak marné je lidské plahočení za pravdou, pro niž si musíme všichni tak trochu lhát. Kunderova hra se obejde bez politických aktualizací, protože je uvnitř přísně filozofická, což je po čtyřech desetkách let příjemné zjištění.

Havlovo Odcházení má podobnou tendenci. Chce přesahovat každodenní politické dění, být nadčasové, ale stěží se to daří. Diváci čtou postavy odcházejícího vládcce Riegera či podlého technologa moci Kleina zcela současně, podle starého rozestavení kulís, v němž působil autor-prezident. A tak se původně metafyzicky míněná hra mění v divadelní frašku.

Havla potápí dobová doslovnost, Kunderu doslovnost neohrožuje, protože časový odstup umožňuje sledovat hru jako mnohem obecnější podobenství. (...)“

*Petr Fischer: Václav Havel odchází, Milan Kundera se vrací,
Hospodářské noviny 24. 9. 2008*

„(...) Všechno začíná schematickým znázorněním ženského pohlaví známým tehdy především z pánských záchodů a provedeným na školní tabuli samotným ředitelem školy, tedy instituce, která přes své nejrůznější současné podoby pořád funguje jako příklad zařízení s úkolem zkázňovat mládež a činit ji tak vhodnou k použití pro společnost. Pan ředitel je ovšem z těch, kteří chtějí, a dokonce umějí

udělat si i z vlastních nepřilíš prožívaných funkčních povinností – často i poměrně škodolibou – zábavu (viz šacování učitelů i učitelek a jejich vyplácení rákoskou). Vyšetřování donebevolajícího prohřešku vede ovšem nakonec k důsledkům, jaké si sám nepřál, zvláště když se do procesu vyšetřování a trestání zapojí všemocný Předseda. Toho Jaromír Dulava v rámci režisérovy koncepce rozhodně nehraje tak, že by za postavou inspirovanou funkcionář minulého režimu nebylo možné si představit jakéhokoli šéfa v kterékoliv době, který si kompenzuje vlastní komplex méněcennosti mamincina synáčka využíváním či zneužíváním moci a za maskou laskavé rozšafnosti (ty Dulavovy intonace!) skrývá nemalou porci ‚normálního‘ a podřízenými sluhovskými povahami vlastně vítaného sadismu. (...)“

Zuzana Šlová a Jaroslav Vostrý: Podoby současného dramatického divadla, Disk 27 (březen 2009)

„(...) Ondřej Vetchý dodává svou chlapeckou bezprostředností postavě Ředitele gaminské hravosti, takže jeho žertování a tyranizování podřízených nepůsobí odpudivě. Postavu, vzbuzující dlouhou sympatie diváka, dovádí herec velmi přirozeně, přes zoufalou snahu uniknout z vlastní pasti, a přes zuřivou aktivitu, s níž se mstí na své oběti, k trapně smutnému hlubokému pádu. V postavě Předsedy vytvořil Jaromír Dulava s velkým gustem nadčasový portrét zrůdné, uboze infantilní blbosti, malosti vyrůstající do velkolepých rozměrů; jeho výkon je z nejpозорhodnějších hereckých křeačí poslední sezony.

Scénografie inscenace je bohužel poslední, již se svou mateřskou scénou navždy rozloučil Luboš Hruža, spoluzakladatel Činoherního klubu, kde po letech emigrace od 90. let opět pravidelně pracoval. (...)“

Jana Patočková: Kunderova komedie rediviva, Czech Theatre 2009

Yasmina Reza – BŮH MASAKRU

Také **Miroslava Pleštilová** a **Vladimír Kratina** v rolích manželů Reilleových ve hře Yasminy Rezy **Bůh masakru** získali v anketě divadelních kritiků a publicistů ohlas.

„(...) Ušlechtilý humanismus Veroniky Ivany Chýlkové se bortí, když si tato intelektuálka a autorka jedné knihy opakovaně potvrdí, že její manžel tenhle její světový názor nesdílí. Jaromír Dulava jej hraje nejdříve s poslušnou pokorou před kultivovaností své ženy, k níž projevuje veškerou svou horečnou aktivitou vroucí obdiv, aby pak se stejnou aktivitou, jež se promění z oddanosti v tvrdou agresivitu, na ni útočil.

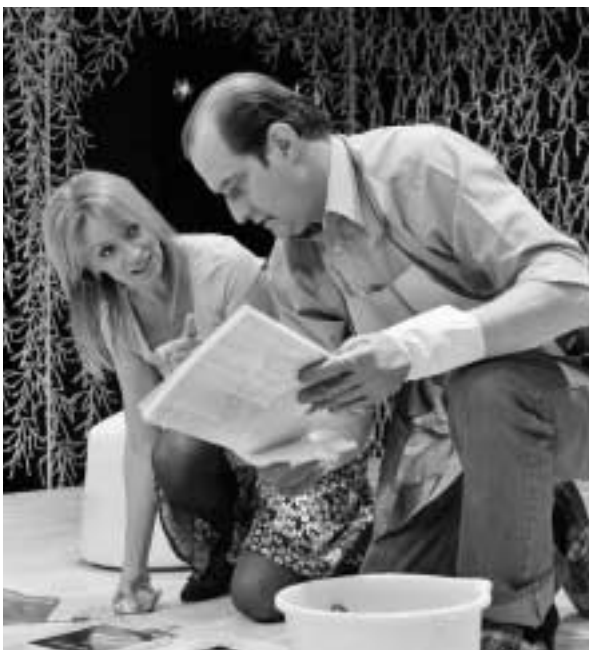
V druhém páru dominuje suverénní Alan Vladimíra Kratiny, muž pohybující se ve vysokém světě obchodu a financí, jenž se chová a jedná nejenom cynicky věcně, ale také s pevným přesvědčením, že ve všech činech lidí se vždycky projeví jakýsi „bůh masakru“, jenž jakoukoliv etiku, solidaritu, snášenlivost, toleranci zlikviduje. Aneta Miroslavy Pleštilové je zprvu jeho nenápadná, skromná manželka, která se snaží o kompromisy a mírnost, ale postupně až s jakýmsi potěšením využívá možnosti zbavit se tohoto vystupování a zničí přímo se škodolibou rozkoší Alanovi jeho mobil, jímž po celou dobu tohoto setkání ještě navíc řeší hrozící katastrofu jedné firmy.

Situace s mobilem jsou od autorky i od inscenátorů přímo vzorovou ukázkou originální nápadité stavby situací. Zhroutený Alan truchlící v závěru nad svým mobilem je pak důkazem toho, jak inscenace z jednotlivých motivů dokáže budovat celek.

Co se herecko-režijního řešení týče, je v použitých prostředcích velké rozpětí, jak to konečkonců požaduje svou různorodostí text. Od komiky až naturalisticky drastické, jako je scéna zvracení, dosahuje po minimalistickou jemnost začátku, kdy nepatrné pohledy, naklonění, otevření a zavření úst, aniž bylo cokoli vysloveno, divadelně sugestivně sdělují přehnanou společenskou etiketu, s níž se setkání manželských párů otevírá.

Kvalita tohoto řešení je natolik silná, že sama o sobě stačí nabídnout představení jako příjemný zážitek. Herci se této možnosti chopili s chutí a hereckou tvořivostí, která je vedena ve vzájemně se inspirující ansámblovosti. (...)"

Jan Císař: Manželský masakr, Lidové noviny 8. 1. 2009

„(...) Režisér Ondřej Sokol obsadil do rolí manželských dvojic Ivanu Chýlkovou a Jaromíra Dulavu, Miroslavu Pleštilovou a Vladimíra Kratinu. Příznačná je úvodní scéna, kdy čtveřice poslouchá klavírní koncert a my máme před sebou mimické defilé jejich dalších postavů. Alan Vladimíra Kratinu se zpruženě nudí a společensky trpí a je jasné, že dříve či později to v něm „bouchne“, Aneta Miroslavy Pleštilové zahlazuje vstřícnými úsměvy, co se dá, ale také cítíme její vnitřní tanec na špičce jehly. Párek hostitelů Veronika a Michal na tom není lépe: za okázalým uměleckým prožitkem Ivany Chýlkové lze vytušit destruktivní hysterii a navenek submisivní Jaromír Dulava má v sobě přetopený kotol emocí. (...)"

Richard Erml: Činoherní klub rozmetává iluze s gusem, Mf Dnes 7. 12. 2008

„(...) Hrdinové Boha masakru jsou tragikomičtí. Smějeme se, když jim padají masky lepších lidí nebo dobrodějů, kdy je odhalován jejich snobismus a měšťáctví, ale i úzkost a strach. Náš smích není zlomyslný. Kdo z nás by se na tom jevišti nepoznal? (...)"

Miloš Urban: My, tragikomičtí Evropané, Divadelní noviny 6. 1. 2009

Připravujeme

Marina Carr U KOČIČÍ BAŽINY

By the Bog of Cats

Překlad: Šárka Císařová a Olga Bártová

Režie: Martin Čičvák / Dramaturgie: Roman Císař

Scéna: Tom Ciller / Kostýmy: Nina A. Stillmark

Hrají: Veronika Žilková, Matěj Dadák, Ivana Wojtylová,

Lenka Skopalová, Vladimír Kratina, Jaroslav Plesl,

Stanislav Zindulka, Marika Šoposká, Klára Šabaková a další.

*Kdo lásce až příliš se vzdá,
že spálí mu srdce ten žár,
ten nedojde chval ani štěstí.*

Eurípidés / Médeia

Na půdorysu antického mýtu o Médeině pomstě rozehrává Marina Carr další příběh silné ženy s neobvyklým osudem. Frank McGuinness poznamenává, že *Kočičí bažina* je hra o smutku. Proto musí být veselá. Je to hra o tom, že je třeba říci vše, co se musí říct, proto na konci nastane ticho. Je to hra o nenávisti, a proto je v jejím centru láska. Na rozdíl od *Maji* a *Porcie*, pojmenovaných podle hlavních hrdinek, odkazuje hra k jistému místu. Bažina je takovým místem nemístem, zemí nikoho, kdesi mezi realitou a představivostí, mytickým i skutečným světem.

Marina Carr se narodila roku 1964 v Dublinu, ale rodina se záhy přestěhovala na venkov do hrabství Offaly. Vyrůstala u jezera Pallas, sedm mil západně od Tullamore, jako druhé z šesti dětí. V rodině měla silné literární zázemí, její otec psal divadelní hry, matka básně v keltštině. Sama se pokusila o svou první hru již v dětství na popud svých sourozenců a u dramatické tvorby setrvala dodnes, i když ji čím dál víc přitahuje próza. Studovala angličtinu a filozofii na University College of Dublin.

Dramatické tvorbě se profesionálně věnuje jako dvorní autorka dublinského Abbey Theatre (obdobnou funkci zastávala i v Trinity College). Svě první hry psala pod vlivem absurdního divadla, sama přiznává, že chtěla tehdy být „hodně beckettovská“. Jako originální a nekonformní dramatická se pak prosadila trojicí her zasazených do venkovských reálií hrabství Offaly: *Maja* (*The Mai*, 1995), *Porcie Coughlanová* (*Portia Coughlan*, 1996) a *U Kočičí bažiny* (*By the Bog of Cats*, 1998).

Ve zmíněných hrách originálně využívá prvků řecké tragédie, které ovšem klade do ryze osobní roviny příběhů svých ženských hrdinek. Není ale autorkou feministickou; její dramata se vymykají jakémukoli prvoplánovému zařazení a působí především neobyčejným emocionálním nábojem, obrovskou silou a zarputilostí hrdinek a také oním zcela netypickým přenesením rámcu klasické tragédie do světa, v němž viditelně chybí přítomnost bohů. Hrdinky Mariny Carr krok za krokem kráčejí do záhuby, vedeny svými jasnými představami o mužích, vášnivě lásce a rodinném soužití.

Doušky

■ Oznamujeme, že divadlo neuvede premiéru hry Thomase Bernharda *Společnost na lovu*. Inscenaci se nepodařilo dokončit tak, aby se stala součástí repertoáru Činoherního klubu.

■ **Lenka Skopalová** oslavila 31. března narozeniny. Gratulujeme.

■ Od 17. února do 24. března hrálo americké Whitefire Theatre hru **Ladislava Smočka** *Piknik* (pod názvem *A Lovely Place for a Picnic*).

■ **Milan Kundera** oslavil 1. dubna 80. narozeniny. Ve Francii mu při té příležitosti vyšla nová kniha esejů *Une Rencontre (Setkání)*. Městská knihovna v Praze spisovatelovo dílo připomíná výstavou v ústřední hale na Mariánském náměstí. Činoherní klub hraje *Ptákovinu* 28. května na zájezdu v Brně u příležitosti konference věnované jejímu autorovi.

■ 2. – 5. dubna se v Táboře uskutečnil „Vikend s Jiřím Hrzánem“, věnovaný hercovým nedožitým 70. narozeninám.

■ 29. března zemřel herec **Miroslav Moravec**.

Ladislav Smoček: *Kosmické jaro (Dr. Slepíc / režie L. Smoček, 1995)*

■ 4. dubna zemřel dramatik, režisér, pedagog, impresário souborů Černí šviháci z Kostelce nad Orlicí a Samohana Hradec Králové **Josef Tejkl**, každoroční host přehlídky Činoherní klub uvádí.

■ Ve filmu Zdeňka Tyce *El paso* hraje **Vladimír Javorský**. **Helenu Dvořákovou**, **Pavla Landovského** a **Vladimíra Kratinu** můžete vidět ve filmu Lenky Kny *Vnučka*. **Pavel Kikinčuk** hraje ve filmu Julia Ševčíka *Normal*.

■ Česká televize připravila nový dokumentární cyklus *Neobyčejné životy – Životní a profesní příběhy významných českých herců současnosti*: 15. 4. vysílá dokument o **Petru Nárožném**, 6. 5. o **Stanislavu Zindulkovi**. V neděli 26. 4. bude na ČT 1 k vidění komediální příběh *Šejdrem* s **Jaromírem Dulavou**.

■ Slovenské národní divadlo hostuje 25. dubna ve Stavovském divadle. Hlavní roli Dr. Viléma Riegra ve hře Václava Havla *Odcházení* hraje **Marián Labuda**.

Host Činoherního klubu

Jan Vodňanský a Petr Skoumal S ÚSMĚVEM IDIOTA Po čtyřiceti letech

19. května 2009 v 19.30 hodin

Hrají a zpívají:
Jan Vodňanský,
Petr Skoumal,
Táňa Fischerová.

„(...) Po 19. květnu 1969, kdy se Petr Skoumal s Janem Vodňanským odvážili svého prvního celovečerního představení, začalo se mluvit o nové autorské dvojici. Ten pojem je v českých poměrech spojen s představou bytosti takřka mýtické, dvojjediného tvora, který má ‚hlavu Davida a tělo Goliáše‘, což ho činí nezranitelným v jakékoli historické situaci. (...)“

Přemysl Rut: Zpěvohra Činoherního klubu, in Činoherní klub 1965-2005

Přehlídka amatérských divadelních souborů v roce 2009 se uskutečňuje za finanční podpory Ministerstva kultury ČR

Divadelní a osvětový spolek Fikar / Nadějkov

Ken Ludwig

TENOR NA ROZTRHÁNÍ čili LO STUPENDO

Bláznivý příběh talentovaného, nesmělého a opomíjeného člověka, který čeká na svoji životní příležitost.

Neděle 3. května 2009

Překlad: **Tatjana a Ivo T. Havlů** / Režie a scéna: **Jiří Jiroutek** / Dramaturgie: **Mirka Dvořáková** / Hrají: **Kuba Veselý, Marita Veselá nebo Jitka Pincová ml., Jarda Souček, Pavel Dvořák, Mirka Králová, Mirka Dvořáková nebo Monika Pincová, Maruška Kvasničková nebo Boženka Dvořáčková, Konstantin Petr Mikolajek nebo Jiří Jiroutek, Honza Peterka, Tomáš Kabíček, Pavel Vach.**

Spolek Fikar slaví tento rok kulaté výročí svého „znovuzaložení“. Přesně před deseti lety totiž navázal na činnost stejnojmenného spolku, který působil v Nadějkově v letech 1898-1964.

Černí šviháci / Kostelec nad Orlicí SVĚT PODLE KLOBOUČKA

Podle divadelních her Josefa Kloboučka upravil Josef Tejkl.

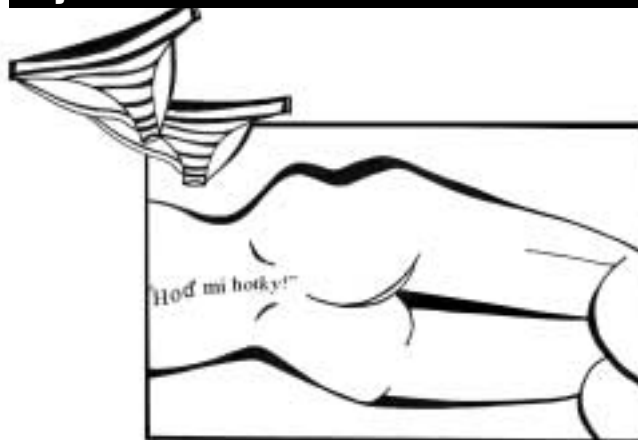
Neděle 31. května 2009

Režie: **Josef Tejkl** / Zvuk: **Martina Dašková** / Světla: **Michal Kozel** / Hrají: **David Najbrt, Alexandra Kulhavá, František Novák, Josef Žid, Aleš Hanáček, Lenka Chvojková, Ludvík Žid, Marie Židová, Miroslav Vorlík.**

Východiskem nové inscenace je opět autorský text, tentokrát jiného autora, než u předchozích her. Texty rázovitého kosteleckého dramatika Josefa Kloboučka upravil Josef Tejkl. Hra se dotýká problémů lidí na okraji společnosti, citlivě analyzuje stav našeho myšlení a schopnost vyrovnat se s pohledem na „špínu“ naší doby. Nechybí nadhled a sarkastický humor, komentující patetické snahy dnešního politického světa.

V jaké hře se říká?

Hádanka č. 2/VI Budete-li znát odpovědi na tři hádanky, které vyjdou v ČČ, můžete je poslat na adresu info@cinoherniklub.cz. Vylosovaný výherce získá dvě vstupenky na představení v ČK. Čtení najdete na www.cinoherniklub.cz/cteni.php.

Poskytovatel čtyřletého grantu na provoz:
Hlavní město Praha

Partneři Činoherního klubu

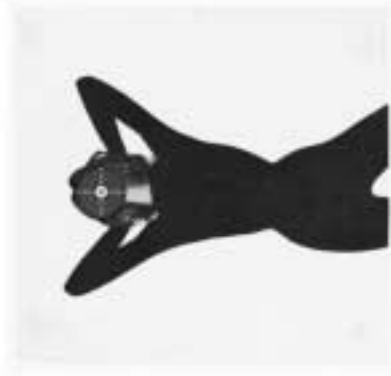
www.radiohortus.cz

Redakce Činoherního čtení: **Roman Císař, Petra Honsová, Radvan Pácl.**
Foto: **Pavel Nesvadba, Pavel Kolský, archiv Whitefire Theatre, Bohdan Holomíček, Ivo Mičkal, Cineart TV Prague, THA, Miloň Novotný, Václav Morávek.**
Autorka hádanky: **Jana Soppé.** Jazyková korektura: **Andrea Fiřtková.**
Grafická úprava: **Kateřina Skalníková.**

Galerie Smečky Vás zve na výstavu

Vladimír Suchánek - ohlédnutí na léta šedesátá

od 29. 4. do 20. 6. 2009 / úterý – sobota, 11.00 – 18.30 hodin
grafika / kresby / koláže

Vstup zdarma pro držitele ZTP, ZTP/P, důchodce, děti, studenty SŠ, VŠ
a pro všechny držitele Zákaznické karty Pražské plynárenské, a. s.

Ve Smečkách 24, 110 00 Praha 1 (vedle Činoherního klubu)
tel.: +420 222 210 268, tel./fax: +420 222 210 272
e-mail: galerie.smecky@ppas.cz

